

Lieta C-403/03

Egon Schempp

pret

Finanzamt München V

(Bundesfinanzhof l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Eiropas Savien?bas pilson?ba – EKL 12. pants un 18. pants – Ien?kuma nodoklis – Uzturl?dzek?u, ko V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? savai bijušajai dz?vesbiedrei Austrij?, atskait?šana no aplikamajiem ien?kumiem – Pier?d?jums par uzturl?dzek?u aplikšanu ar nodokli šaj? dal?bvalst?

?ener?ladvok?ta L. A. H?lhuda [L. A. Geelhoed] secin?jumi, sniegti 2005. gada 27. janv?r?

Tiesas spriedums (virspal?ta) 2005. gada 12. j?lij?

Sprieduma kopsavilkums

1. Eiropas Savien?bas pilson?ba — L?guma noteikumi — Materi?l? piem?rošanas joma — Piln?b? iekš?ju situ?ciju izsl?gšana — Nodok?u tiesiskais regul?jums par uzturl?dzek?u atskait?šanu no aplikamajiem ien?kumiem — Cit? dal?bvalst? dz?vojošam sa??m?jam samaks?tu uzturl?dzek?u nodok?u rež?ma ?emšana v?r? — Piln?b? iekš?jas situ?cijas neesam?ba

(EKL 17. pants)

2. Eiropas Savien?bas pilson?ba — Vienl?dz?ga attieksme — Diskrimin?cija pilson?bas d?? — Ties?bas uz br?vu p?rvietošanas un uztur?šanas dal?bvalstu teritorij? — Valsts tiesiskais regul?jums, kas cit? dal?bvalst? dz?vojošam sa??m?jam samaks?to uzturl?dzek?u atskait?jumu no aplikamajiem ien?kumiem pak?rto to aplikšanai ar nodokli šaj? dal?bvalst? — Pie?aujam?ba

(EKL 12. pants un EKL 18. panta 1. punkts)

1. EKL 17. pant? noteikt?s Savien?bas pilson?bas m?r?is nav paplašin?t L?guma materi?l?s piem?rošanas jomu un attiecin?t to uz iekš?j?m situ?cij?m, kam nav nek?das saist?bas ar Kopien? ties?b?m. Dal?bvalsts pilso?a situ?cija, kur? viš? nav izmantojis ties?bas uz br?vu p?rvietošanas, š? fakta d?? vien tom?r nevar?tu tikt piel?dzin?ta piln?b? iekš?jai situ?cijai.

Valsts nodok?u tiesiskais regul?jums, kas ar m?r?i noteikt, vai ir atskait?mi uzturl?dzek?i, ko attiec?gaj? dal?bvalst? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? sa??m?jam, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, ?em v?r? šo uzturl?dzek?u nodok?u rež?mu š? sa??m?ja dz?vesvietas dal?bvalst?; sa??m?ja ties?bu br?vi p?rvietoties un uztur?ties cit? dal?bvalst? saska?? ar EKL 18. pantu izmantošana ietekm? ties?bas uz atskait?jumiem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?.

Š?du situ?ciju l?dz ar to nevar uzskat?t par iekš?ju situ?ciju, kurai nav nek?das saist?bas ar Kopien? ties?b?m.

(sal. ar 20., 22., 24. un 25. punktu)

2. EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka dalībvalstīs dzimšanas nodokļu maksātājs nevar saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu atskaitīt no saviem šajās valstīs apliekamajiem ienākumiem uzturēdzekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajam dzīvesbiedram, kas dzimvo citā dalībvalstī, kur šādi uzturēdzekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijušais dzīvesbiedrs dzīvotu tajā pašā dalībvalstī.

EKL 12. pants neattiecas uz atšķirīgu attieksmi, kas varētu rasties attiecībā pret personām un uzņēmumiem, kas ir pakārtoti Kopienas jurisdikcijai, starp dalībvalstīm pastāvošo atšķirību dēļ tiktāl, ciktāl šīs atšķirības ietekmē visas personas, uz kurām tās attiecas, saskaņā ar objektīviem kritērijiem un neskatoties uz pilsonību.

Līgums negarantē Savienības pilsonim to, ka viņa darbības pārcelšana uz citu dalībvalsti nevis to, kur viņš dzimvoja līdz tam, neietekmēs aplikšanu ar nodokļiem. Ēmot vērā starp dalībvalstīm pastāvošās normu atšķirības šajā jautājumā, šāda pārcelšana saistībā ar netiešo aplikšanu ar nodokļiem atkarībā no apstākļiem pilsonim var būt vairāk vai mazāk izdevīga vai neizdevīga. Šis princips piemērojams *a fortiori* tādai situācijai, kur attiecīgā persona pati neizmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, bet apgalvo, ka ir cietis no atšķirīgas attieksmes pēc tam, kad viņa bijušais dzīvesbiedrs ir pārcēlies uz dzīvi citā dalībvalstī.

(sal. ar 34., 45.–47. punktu un rezolūvo daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 12. jūlijā (*)

Eiropas Savienības pilsonība – EKL 12. pants un 18. pants – Ienākuma nodoklis – Uzturēdzekļi, ko Vācijā dzimšanas nodokļu maksātājs maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei Austrijā, atskaitīšana no apliekamajiem ienākumiem – Pierādījums par uzturēdzekļu aplikšanu ar nodokli šajā dalībvalstī

Lieta C-403/03

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2003. gada 22. jūlijā un Tiesā reģistrēts 2003. gada 29. septembrī, tiesvedībā

Egon Schempp

pret

Finanzamt München V.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [V. Skouris], palātu priekšsēdētāji P. Jāns [P. Jann], K. V. A. Timmermanss [C. W. A. Timmermans] un A. Ross [A. Rosas], tiesneši K. Gulmans [C. Gulmann]

], Ž. P. Puisošs [J. P. Puissochet], A. La Pergola [A. La Pergola], R. Šintgens [R. Schintgen], N. Kolnerika [N. Colneric], J. Kluška [J. Kluška], U. Lehmušs [U. Lohmus], E. Levits un A. O'Kšfs [A. Ó Caoimh] (referents),

enerģladvokāts L. A. Hēlhušs [L. A. Geelhoed],

sekretārs R. Grass [R. Grass],

emot vērā rakstveida procesu,

emot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Šempa [Schempp] vērdā – J. Zēsts [J. Seest], *Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vērdā – V. D. Plesings [W. D. Plessing] un A. Tēmane [A. Tiemann], pārstāji,
- Nīderlandes valdības vērdā – H. H. Sevenstere [H. G. Sevenster] un K. A. H. ten Dama [C. A. H. ten Dam], pārstāves,
- Eiropas Kopienų Komisijas vērdā – K. Gross [K. Gross] un R. Līls [R. Lyal], pārstāji,

noklausījusies enerģladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 27. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par EKL 12. panta un EKL 18. panta interpretāciju.

2 Šis līgums ir iesniegts sakarā ar tiesvedību starp Šempu un Minhenes Finanšu pārvaldi [Finanzamt München V] (turpmāk tekstā – “Finanšu pārvalde”) sakarā ar Finanšu pārvaldes atteikumu uzskatīt uzturlīdzekļus, ko Šemps maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, par pašiem izdevumiem, kas atskaitāmi no ienākumiem, kas apliekami ar ienākumu nodokli.

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Likuma par ienākuma nodokli [Einkommensteuergesetz] (turpmāk tekstā – “EStG”) 10. panta 1. panta 1. apakšpunktu šādi izdevumi, ja tie nav ne darbības izdevumi, ne reklāmas izdevumi, ir “paši izdevumi”:

“Uzturlīdzekļi, ko maksā dzīvesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi, vai bijušajam dzīvesbiedram, kam piemēro neierobežotu ienākuma nodokļa maksāšanas pienākumu, ja uzturlīdzekļu maksātājs ar uzturlīdzekļu saņēmēja piekrišanu par to iesniedz līgumu, līdz DEM 27 000 apmērā kalendārā gada laikā. Līgumu var iesniegt tikai par vienu kalendārā gadu, un tas nevar tikt atsaukts [...]”

4 Saskaņā ar EStG 22. panta 1.a punktu summas, ko uzturlīdzekļu maksātājs var atskaitīt no ienākumiem, kēst par uzturlīdzekļu saņēmēja apliekamo ienākumu saskaņā ar to saukto “atbilstības” principu. Atskaitījums, ko šis maksātājs var veikt, nav atkarīgs no nosacījuma, vai saņēmējs tiešām maksā nodokli par šīm summām. Tomēr gadījumā, ja saņēmējam ir jāmaksā nodokļi par saņemtajiem uzturlīdzekļiem, saskaņā ar civiltiesībām samaksāt šo nodokli ir uzturlīdzekļu maksātāja pienākums.

5 Saskaņā ar *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu:

“Uzturēdzekļi, kas samaksēti bijušajam dzīvesbiedram vai dzīvesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi (10. panta 1. punkta 1. apakšpunkts), ar? ir atskaitēmi kā speciāli izdevumi, ja saņēmējam netiek piemērots neierobežota ienākuma nodokļa maksāšanas pienākums. Ar nosacījumu, ka saņēmējam uzturēšanā saviem vai pastāvīgajiem dzīvesbiedriem ir jāatrodas citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai valstīs, attiecībā uz kuru piemēro Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, teritorijā. Saņēmēja rakstb? nonāk?u uzturēdzekļu aplikšanu ar nodokļiem turklāt jāpier?da ar?rvalstu kompetentās nodokļu iestādes apliecinājumu [..].”

6 Atbilstoši *EStG* 52. panta 2. punktam šā norma ir jāpiemēro Austrijā, sākot ar 1994. gada 1. janvāri šā valsts pievienojās Līgumam par Eiropas Ekonomikas zonu.

Pamata pr?va un prejudiciālie jautājumi

7 Šemps, Vācijas pilsonis, kas dzīvo Vācijā, p?c šīršanas maksu uzturēdzekļus savai bijušajai dzīvesbiedrei, Austrijas iedzīvotājam.

8 Deklarācijās par 1994.–1997. gadu Šemps centās atskaitīt šos uzturēdzekļus atbilstoši *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta pirmajam un otrajam teikumam. Tomēr paziņojumā par 1994.–1997. gada ienākumu aplikšanu ar nodokli Finanšu p?rvalde noraidīja šādu atskaitījumu, pamatojot šo noraidījumu ar to, ka t? nav saņēmējam Austrijas nodokļu iekasāšanas iestāžu apliecinājumu, kas pier?d?tu, ka Šempa bijus? dzīvesbiedre Austrijā ir nomaksājusi nodokļus par šiem uzturēdzekļiem, kā paredz šā p?ša 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkts.

9 Šajā lietā Šemps nespēja iesniegt šādu apliecinājumu, jo Austrijas nodokļu tiesības neparedz aplikt ar nodokli uzturēdzekļus un ne?auj tos atskaitīt. No lietas materiāliem tomēr izriet, ka Šemps var?tu atskaitīt visus uzturēdzekļus, ko viņš samaksāja savai bijušajai dzīvesbiedrei, ja viņa dzīvotu Vācijā. Saistībā ar bijušo dzīvesbiedri – viņai šādā gadījumā neb?tu jāmaksā nodokļi par šiem uzturēdzekļiem, jo viņas ienākumi ir zemāki par Vācijā pielikamo minimumu.

10 Uzskatot, ka attiecīgā Vācijas noteikumi nav saderīgi ar EKL 12. pantu un EKL 18. pantu, Šemps p?rsdzīja Finanšu p?rvaldes paziņojumu par aplikšanu ar nodokļiem. Ar 1999. gada 27. j?lija lēmumu Finanšu p?rvalde viņa s?dzību noraidīja.

11 P?c tam kad *Finanzgericht M?nchen* (Minhenes Finanšu tiesa) noraidīja Šempa s?dzību par šo lēmumu, Šemps iesniedza apelācijas s?dzību iesniedz?tiesā. Uzskatot, ka šā pr?va ir par Kopienas tiesību interpretāciju, *Bundesfinanzhof* nol?ma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu divus prejudiciālus jautājumus:

“ 1. Vai EKL 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ne?auj piemērot *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturēdzekļus, kas samaksēti t? bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut gan viņam būtu t?das tiesības, ja uzturēdzekļu saņēmējs dzīvotu Vācijā?

2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu negatīva: vai EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ne?auj piemērot *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturēdzekļus, kas samaksēti t? bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut arī viņam

b?tu t?das ties?bas, ja uzturl?dzek?u sa??m?js dz?votu V?cij??”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

12 Ar uzdotajiem jaut?jumiem iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai EKL 12. panta pirmo da?u un EKL 18. panta 1. punktu j?interpret? t?d?j?di, ka tie nepie?auj to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js nevar saska?? ar pamata liet? apl?kotajiem valsts ties?bu aktiem atskait?t no saviem šaj? dal?bvalst? apliekamajiem ien?kumiem uzturl?dzek?us, kas samaks?ti Austrij? dz?vojošam bijušajam dz?vesbiedram, kaut ar? š?das ties?bas vi?am b?tu, ja bijušais dz?vesbiedrs v?l dz?votu V?cij?.

13 Vispirms ir j?p?rbauda, vai situ?cij?, kas ir pamata pr?vas pamat?, ir j?piem?ro Kopien? ties?bas.

14 Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka EKL 12. panta pirm? da?a, piem?rojot L?gumu un neskarot taj? paredz?tos noteikumus, aizliedz jebk?du diskrimin?ciju pilson?bas d??.

15 Lai noteiktu jomu, kur? š? panta izpratn? L?gumu piem?ro, šis pants ir j?lasa kopsakar? ar L?guma noteikumiem par Savien?bas pilson?bu. Savien?bas pilso?a statusa m?r?is ir b?t dal?bvalstu pilso?u pamatstatusam, kas ?auj dal?bvalstu pilso?iem, kas atrodas t?d? paš? situ?cij?, neatkar?gi no to pilson?bas un neskarot šaj? sakar? skaidri paredz?tos iz??mumus, baud?t t?du pašu tiesisko attieksmi (2001. gada 20. septembra spriedums liet? C?184/99 *Grzelczyk, Recueil*, I?6193. lpp., 30. un 31. punkts; 2003. gada 2. oktobra spriedums liet? C?148/02 *Gracia Avello, Recueil*, I?11613. lpp., 22. un 23. punkts, un 2005. gada 15. marta spriedums liet? C?209/03 *Bidar*, Kr?jums, I?2119. lpp., 31. punkts).

16 Saska?? ar EKL 17. panta 1. punktu ikviena persona, kam ir k?das dal?bvalsts pilson?ba, ir Savien?bas pilsonis. B?dams V?cijas pilsonis, Šemps t?d?j?di bauda š?du statusu.

17 K? Tiesa jau ir nospriedusi, EKL 17. panta 2. punkts Savien?bas pilso?a statusam uzliek L?gum? noteiktos pien?kumus un pieš?ir noteikt?s ties?bas, tai skait? ties?bas atsaukties uz EKL 12. pantu vis?s Kopien? ties?bu *ratione materiae* piem?rošanas jom?s (skat. 1998. gada 12. maija spriedumu liet? C?85/96 *Martínez Sala, Recueil*, I?2691. lpp., 62. punkts).

18 Š?s situ?cijas it seviš?i ietver t?s situ?cijas, kas attiecas uz L?gum? garant?to pamatbr?v?bu izmantošanu, un t?s, kas attiecas uz p?rvietošan?s br?v?bas un uztur?šan?s dal?bvalsts teritorij? br?v?bas, ko pieš?ir EKL 18. pants (iepriekš min?tais spriedums *Bidar*, 33. punkts), izmantošanu.

19 Lai gan ar? pašreiz?j? Kopien? ties?bu st?vokl? tieš? aplikšana ar nodok?iem ir dal?bvalstu kompetenc?, tas nemazina apst?kli, ka dal?bvalst?m š? kompetence j??steno, iev?rojot Kopien? ties?bas, it seviš?i L?guma noteikumus par katram Savien?bas pilsonim atz?taj?m ties?b?m br?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, un t?gad j?atturas no visa veida atkl?tas vai sl?ptas diskrimin?cijas pilson?bas d?? (šaj? sakar? skat. 1995. gada 14. febru?ra spriedumu liet? C?279/93 *Schumacker, Recueil*, I?225. lpp., 21. un 26. punkts, un 2002. gada 12. decembra spriedumu liet? C?385/00 *de Groot, Recueil*, I?11819. lpp., 75. punkts).

20 Tom?r no judikat?ras izriet ar?, ka EKL 17. pant? noteikt?s Savien?bas pilson?bas m?r?is nav paplašin?t L?guma materi?l?s piem?rošanas jomu un attiecin?t to uz iekš?j?m situ?cij?m, kam nav nek?das saist?bas ar Kopien? ties?b?m (1997. gada 5. j?nija spriedums apvienotaj?s liet?s C?64/96 un C?65/96 *Uecker un Jacquet, Recueil*, I?3171. lpp., 23. punkts, un iepriekš min?tais spriedums *Garcia Avello*, 26. punkts).

21 K? uzskata V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, pamata pr?va attiecas uz š?du situ?ciju. Lietas dal?bnieks, kas pamatojas uz EKL 12. pantu, šaj? gad?jum? Šemps, nav izmantojis savas EKL 18. pant? paredz?t?s ties?bas uz br?vu p?rvietošanos. Tiesa, vi?a bijus? dz?vesbiedre ir izmantojusi š?s ties?bas. Tom?r š? lieta nav par š?s personas, bet gan par Šempa aplikšanu ar nodok?iem. V?cijas vald?ba t?d?j?di konstat?, ka šaj? liet? V?cijas Federat?vajai Republikai vien?gais ?r?jais elements ir apst?klis, ka Šemps maks? uzturl?dzek?us cit? dal?bvalst? dz?vojošai personai. T? k? uzturl?dzek?i nek?di neietekm? pre?u un pakalpojumu tirdzniec?bu Kopien?, EKL 12. pants uz šo situ?ciju neattiecas.

22 Šaj? sakar? ir j?atz?m?, ka pret?ji tam, ko nor?da V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, dal?bvalsts pilso?a, t?da k? Šempa, situ?cija, kur? vi?š nav izmantojis ties?bas uz br?vu p?rvietošanos, š? fakta d?? vien nevar?tu tikt piel?dzin?ta piln?b? iekš?jai situ?cijai (šaj? sakar? skat. 2004. gada 19. oktobra spriedumu liet? C?200/02 *Zhu* un *Chen*, Kr?jums, I?9925. lpp., 19. punkts).

23 Lai ar? ir taisn?ba, ka Šemps nav izmantojis š?s ties?bas, tom?r nav str?da par to, ka vi?a bijus? dz?vesbiedre, nodibinot dz?vesvietu Austrij?, ir izmantojusi EKL 18. pant? visiem Savien?bas pilso?iem pieš?irt?s ties?bas br?vi p?rvietoties un uztur?ties citas dal?bvalsts teritorij?.

24 Tom?r – k? to b?t?b? ir nor?d?jis ?ener?ladvok?ts secin?jumu 19. punkt? – t? k? ar m?r?i noteikt, vai ir atskait?mi uzturl?dzek?i, ko V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? sa??m?jam, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, pamata pr?v? apl?kotie valsts ties?bu akti ?em v?r? šo uzturl?dzek?u nodok?u rež?mu sa??m?ja dz?vesvietas dal?bvalst? – Šempa bijuš?s dz?vesbiedres ties?bu br?vi p?rvietoties un uztur?ties cit? dal?bvalst? saska?? ar EKL 18. pantu izmantošana ietekm? vi?as bijuš? dz?vesbiedra iesp?ju no saviem apliekamajiem ien?kumiem V?cij? atskait?t uzturl?dzek?us, ko vi?š tai maks?.

25 No visa iepriekš min?t? izriet, ka, t? k? Šempa bijus? dz?vesbiedre izmanto Kopien? ties?bu pieš?irt?s ties?bas, kas ietekm? pras?t?ja pamata pr?v? ties?bas uz atskait?jumiem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?, š?du situ?ciju nevar uzskat?t par iekš?ju situ?ciju, kurai nav nek?das saist?bas ar Kopien? ties?b?m.

26 L?dz ar to ir j?p?rbauda, vai EKL 12. pants un EKL 18. pants liedz V?cijas nodok?u iest?d?m atteikt atskait?t uzturl?dzek?us, ko Šemps maks? savai bijušajai dz?vesbiedrei, kura dz?vo Austrij?.

Par EKL 12. panta piem?rošanu

27 Šaj? liet? nav str?da par to, ka gad?jum?, ja Šempa bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?, Šempam b?tu ties?bas atskait?t tai samaks?tos uzturl?dzek?us. Tom?r, t? k? vi?a dz?vo Austrij?, V?cijas nodok?u iest?des liedza Šempam veikt š?du atskait?jumu.

28 Saska?? ar past?v?go judikat?ru EKL 12. pant? paredz?tais nediskrimin?cijas princips prasa, lai sal?dzin?m?s situ?cij?s neb?tu atš?ir?gas attieksmes, ja vien š?da attieksme nav objekt?vi attaisnojama (skat. 1997. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?354/95 *National Farmers' Union* u.c., *Recueil*, I?4559. lpp., 61. punkts).

29 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai Šempa, kurš maksā uzturēdzekļus savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, bez tiesībām atskaitīt šīs summas ienākumu nodokļa deklarācijā, situāciju varētu pielīdzināt tādās personas situācijai, kura šāds maksājums veic bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Vācijā, un bauda šo nodokļu priekšrocību.

30 Šajā sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar EStG 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta trešo teikumu Vācijā uzturēdzekļiem, ko šajā dalībvalstī dzīvojošs nodokļu maksātājs maksā saņēmējam, kurš dzīvo citā dalībvalstī, piemēro šādu atskaitēšanu, ja šie uzturēdzekļi šajā citā dalībvalstī tiek aplikti ar nodokli.

31 No tā izriet, ka, tā kā pamata prāvā uzturēdzekļi bijušās Šempa dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī ar nodokļiem netiek aplikti, Šempam nebija tiesību atskaitīt šos uzturēdzekļus no saviem ienākumiem Vācijā.

32 Tādējādi ir skaidrs, ka nelabvēlīgo attieksmi, uz ko pamatojas Šemps, patiesībā izraisa apstākļi, saskaņā ar kuru viņa bijušās dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī nodokļu sistēmā, ko piemēro attiecībā uz uzturēdzekļiem, atšķiras no Šempa dzīvesvietas dalībvalsts [nodokļu] sistēmas.

33 Kā to norāda Nīderlandes valdība, ja bijusī dzīvesbiedre būtu izvēlējusies dzīvot dalībvalstī, kurā uzturēdzekļus, pretēji situācijai, kāda ir Austrijā, apliktu ar nodokļiem, kā tas ir Nīderlandē, Šempam saskaņā ar valsts tiesību aktiem, par kuriem ir šā lieta, būtu tiesības atskaitīt bijušajai dzīvesbiedrei veiktos maksājumus.

34 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka EKL 12. pants neattiecas uz atšķirīgu attieksmi, kas varētu rasties attiecībā pret personām un uzņēmumiem, kas ir pakāuti Kopienas jurisdikcijai, starp dalībvalstīm pastāvošo atšķirību dēļ tiktāl, ciktāl šīs atšķirības ietekmē visas personas, uz kurām tās attiecas, saskaņā ar objektīviem kritērijiem un neskatoties uz pilsonību (šajā sakarā skat. 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-137/00 *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, *Recueil*, I-7975. lpp., 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 No tā izriet, ka pretēji tam, ko norāda Šemps, uzturēdzekļu maksājums saņēmējam, kas dzīvo Vācijā, nevar tikt pielīdzināts šādu uzturēdzekļu maksājumiem saņēmējam, kurš dzīvo Austrijā. Šo uzturēdzekļu saņēmēja attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem jebkurā no šīm divām situācijām ir pakāuti atšķirīgam nodokļu regulējumam.

36 Tātad ir jākonstatē – tas, ka saskaņā ar EStG 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt savam bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, samaksātus uzturēdzekļus – nerada diskrimināciju attieksmi EKL 12. panta izpratnē.

37 Kā uzskata Šemps, šajā lietā pret viņu vērstā nevienlīdzīgā attieksmē tomēr rodas tādēļ, ka, lai arī Vācijā dzīvojošai personai samaksātu uzturēdzekļu atskaitēšana nav pakārtota tam, vai šā persona ir samaksājusi nodokļus, šāda nodokļu samaksa tiek prasīta, lai iegūtu tiesības atskaitīt uzturēdzekļus, kas ir samaksāti personai, kas dzīvo citā dalībvalstī.

38 Šaj? sakar? tom?r ir j?atg?dina, ka š?s lietas ietvaros iesniedz?tiesa Tiesai tikai jaut?, vai Kopien? ties?bas nepie?auj to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js nevar atskait?t uztur?dzek?us, ko vi?š maks? Austrij? dz?vojošai bijušajai dz?vesbiedrei. T?gad, lai sniegtu valsts tiesai interpret?ciju, kas b?tu noder?ga pamata pr?vas izlemšanai, ir j?konstat?, ka Šempa nor?d?t? probl?ma par to, ka, ja uztur?dzek?i tiek maks?ti sa??m?jam, kurš dz?vo cit? dal?bvalst?, šie uztur?dzek?i tiek aplikti ar nodokli, šaj? liet? nerodas, jo ir zin?ms, ka Austrij? uztur?dzek?i netiek aplikti ar nodokli.

39 Saist?b? ar neapstr?d?to apst?kli, saska?? ar kuru gad?jum?, ja Šempa bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?, Šempam b?tu ties?bas atskait?t uztur?dzek?us, ko vi?š maks?, neatkar?gi no t?, ka šie uztur?dzek?i š?d? gad?jum? netiktu aplikti ar nodokli, jo vi?a bijuš?s dz?vesbiedres ien?kumi V?cij? nor?d?taj? period? saska?? ar V?cijas nodok?u ties?b?m ir zem?ki par aplikamo minimumu, tas neliek apšaub?t secin?jumu š? sprieduma 36. punkt?. K? pareizi nor?da Eiropas Kopien? Komisija, uztur?dzek?u neaplikšana ar nodokli V?cij? š? iemesla d?? nevar tikt piel?dzin?ta š?du uztur?dzek?u neaplikšanai ar nodokli Austrij? t?d??, ka šaj? dal?bvalst? tie visp?r netiek aplikti ar nodokli, jo fisk?l?s sekas, kas attiec?b? uz ien?kumu aplikšanu izriet no katras no š?m situ?cij?m, attiec?gajam nodok?u maks?t?jam atš?iras.

Par EKL 18. panta piem?rošanu

40 Ir j?nor?da, ka saska?? ar EKL 18. panta 1. punktu “[i]kvienam Savien?bas pilsonim ir ties?bas br?vi p?rvietoties un dz?vot dal?bvalst?s, iev?rojot [...] L?gum? noteiktos ierobežojumus un nosac?jumus, k? ar? ?stenošanai paredz?tos pas?kumus”.

41 K? dal?bvalsts pilsonim un attiec?gi Savien?bas pilsonim Šempam ir ties?bas atsaukties uz šo normu.

42 Savos apsv?rumos Šemps nor?da, ka EKL 18. panta 1. punkts aizsarg? ne tikai ties?bas uz br?vu p?rvietošanas un ties?bas iek?rtoties cit?s dal?bvalst?s, bet ar? ties?bas izv?l?ties dz?vesvietu. Vi?š uzsver, ka, t? k? uztur?dzek?i nav atskait?mi no aplikamajiem ien?kumiem, ja to sa??m?js dz?vo cit? dal?bvalst?, šis sa??m?js var non?kt noteikta spiediena ietekm?, kas to stimul? neatst?t V?ciju, t?d?j?di radot EKL 18. panta 1. punkt? garant?to ties?bu izmantošanas ierobežojumus. Šis spiediens var ?oti skaidri izpausties br?d?, kad tiek noteikts uztur?dzek?u apm?rs, jo š?da noteikšana notiek, ?emot v?r? aplikšanas ar nodok?iem sekas.

43 Šaj? sakar? ir j?konstat?, ka, t?pat k? to uzsver V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, k? ar? Komisija, attiec?g?s valsts ties?bas nek?di nekav? Šempa k? Savien?bas pilso?a ties?bas p?rvietoties un uztur?ties cit?s dal?bvalst?s saska?? ar EKL 18. panta 1. punktu.

44 Ir taish?ba – k? ir nor?d?ts – ka vi?a bijuš?s dz?vesbiedres dz?vesvietas p?rcelšana uz Austriju Šempam rad?ja nelabv?l?gas sekas attiec?b? uz aplikšanu ar nodok?iem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?.

45 Tom?r Tiesa jau ir spriedusi, ka L?gums negarant? Savien?bas pilsonim to, ka vi?a darb?bas p?rcelšana uz citu dal?bvalsti nevis to, kur? vi?š dz?voja l?dz tam, neietekm?s aplikšanu ar nodok?iem. ?emot v?r? starp dal?bvalst?m past?voš?s normu atš?ir?bas šaj? jaut?jum?, š?da p?rcelšana saist?b? ar netiešo aplikšanu ar nodok?iem atkar?b? no apst?k?iem pilsonim var b?t vair?k vai maz?k izdev?ga vai neizdev?ga (šaj? sakar? skat. 2004. gada 15. j?lija spriedumu liet? C?365/02 *Lindfors*, Kr?jums, l?7183. lpp., 34. punkts).

46 Šis princips piem?rojams *a fortiori* t?dai situ?cijai k? pamata pr?v?, kur? attiec?g? persona pati neizmanto savas ties?bas br?vi p?rvietoties, bet apgalvo, ka ir cietis no atš?ir?gas attieksmes

pēc tam, kad viņa bijus dzēvesbiedre ir pārcēlusies uz dzīvi citā valstī.

47 Šajos apstākļos uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka Valsts dzimšanas nodokļu maksātājs nevar saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, tādū kā tas, uz ko atsaucas pamata prāvā, atskaitīt no saviem šajā valstī apliekamajiem ienākumiem uzturēdžekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajai dzēvesbiedrei, kas dzīvo citā valstī, kurā šādi uzturēdžekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijus dzēvesbiedre dzīvotu Valstī.

Par tiesāšanu izdevumiem

48 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanu izdevumiem. Tiesāšanu izdevumi, kas radušies saistībā ar apsvērumu iesniegšanu Tiesai, izņemot tos, kuri radušies minētajiem lietas dalībniekiem, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka Valsts dzimšanas nodokļu maksātājs saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, tādū kā tas, uz ko atsaucas pamata prāvā, nevar atskaitīt no saviem šajā valstī apliekamajiem ienākumiem uzturēdžekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajai dzēvesbiedrei, kas dzīvo citā valstī, kurā šādi uzturēdžekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijus dzēvesbiedre dzīvotu Valstī.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.